

Pragnę Państwu zaprezentować już trzecią część artykułu o historii naszej formacji, która w różnych formach swojego działania, pod różnymi nazwami, była tworzona w minionych wiekach i latach na ziemiach Polski.

Część III – lata po II Wojnie Światowej do dnia dzisiejszego.

Po zakończeniu II wojny światowej, na terenie państwa polskiego wpływy osiągnęli komuniści, którzy tworząc organy Milicji Obywatelskiej oprócz zadań związanych ze zwalczaniem przestępczości kryminalnej i ochroną życia obywateli i zapewnieniem porządku publicznego, wykorzystywali ten organ do oddziaływania ideologicznego i politycznego na społeczeństwo. W nowej sytuacji politycznej samorządy terytorialne nie odradzają się, a za bezpieczeństwo i porządek na wszystkich szczeblach zapewniała Milicja Obywatelska. Choć w niektórych miastach tworzone zostają formacje paramilicyjne o charakterze administracyjno – porządkowym.

Miejska służba porządkowa powstała w 1984 r., jako umundurowana formacja tworzona przez urzędy miejskie, które w tym czasie były urzędami terenowymi. Zatrudnieni w tych formacjach posiadali status pracowników administracji państwowej, posiadający uprawnienia do nakładania grzywien w postaci mandatu karnego.

Początkowo miejskie służby porządkowe mogły być powoływane wyłącznie w urzędach miast stołecznych takich jak: Warszawa, Łódź i Kraków. Po uchwaleniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1987 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania urzędów terenowych organów administracji państwowej, ograniczenia te zostały zniesione.

Współczesna Straż Gminna zapoczątkowała swoje istnienie wraz ze zmianami ustrojowymi zachodzącymi w naszym kraju w 1989 roku. W roku 1990 ustawodawca nałożył na nowo powołane samorządy terytorialne obowiązek zapewnienia ładu i porządku publicznego. Zadania te powierzono organom nowo tworzonej policji, która powołana została zgodnie z Ustawą o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 roku. Ten akt prawny przedstawiał policję w dwóch pojęciach, jako Policję kryminalną oraz Policję lokalną, która przy współpracy z organami terytorialnymi miała służyć społeczności lokalnej. Według współtwórcy projektu wspomnianej ustawy o policji, prof. Jana Widackiego, wszyscy eksperci biorący udział w tworzeniu w/w projektu, byli od samego początku przekonani, że powinna powstać formacja milicyjna podległa samorządowi. Za wzór przyjmowano podobne służby w innych krajach, których nazwy były różne – policja municypalna, policja Miejska, natomiast eksperci wymyślili określenie „Straż Miejska”. Prof. Widacki podkreśla, że w czasie prac związanych z powołaniem takiej formacji od samego początku nie budziły żadnych wątpliwości, że taka formacja ma powstać, którą w początkowym okresie w przywołanej powyżej ustawie o policji zdefiniowano jako „Straż Miejską”. Zamyśłem twórców tej formacji mundurowej by zajmowała się ona drobnymi naruszeniami porządku, które są jednak dla mieszkańców uciążliwe i dokuczliwe. Formacja ta miała i ma do dzisiaj na celu odciążyć policję od tych drobnych naruszeń prawa, by policjanci mogli się skupić na zadaniach priorytetowych, czyli związanych z walką z najcięższą przestępczością, wyjaśnia prof. Widacki.

Dlatego też, zgodnie z art. 23 w/w ustawy o Policji, burmistrzowie i prezydenci miast mogli tworzyć umundurowane Straże miejskie, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Wraz z nowelizacją ustawy o Policji w 1995 roku likwiduje się pojęcie policji lokalnej, a samorządy uchwały rady gminy mogą powoływać formacje mundurowe Straży Gminnych, w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim Policji.

Od samego początku unormowanie straży miejskiej w ustawie o Policji, nie było rozwiązaniem trafnym i bardzo często krytykowanym. Dlatego też prowadzone były ciągłe prace na temat wprowadzenia odrębnego aktu prawnego, który by unormował zadania, obowiązki i uprawnienia Straży Gminnych. Takim aktem prawnym jest dzisiaj Ustawa o Strażach Gminnych z dnia 29 sierpnia 1997 r., (Dz.U. z dnia 9 października 1997 r., Nr 123, poz. 779, z późn. zm.), która to ustawa normuje między innymi: zadania, obowiązki i uprawnienia strażników gminnych (miejskich).

Wpisany przez Artur Gluszczyński
wtorek, 24 listopada 2015 08:44 -

Mam nadzieję, że ten cykl trzech artykułów mówiących o historii powstawania i formach działania na przełomach minionych stuleci, formacji podobnych do dzisiejszej Straży Miejskiej, pozwoli czytelnikowi uświadomić sobie, że twór ten nie jest nowy, ale również wskaże potrzebę istnienia dobrze kierowanej formacji o nazwie Straż Gminna (miejska).